

Հովհաննես Թումանյան

Գժոխքի հանդես

Հո՛ւշ. հասավ օրը՝ վերջի՛ն, ահավո՛ր:

Սրբով ու հրբով բացվում էն էսօր

Հայոց դրժոխքի դրոներն անրափակ.

Սարսափի պիտի աշխարհքը համակ,

Եվ մարդն ամաշի գիլից ու շանից,

Որ մարդ է ծրնվել՝ մարդու նրմանից:

Ո՛ւհ, ինչքա՛ն մութն է գարշահոտ ու պաղ...

Ինչքան ոսկորնե՛ր, կրմախքնե՛ր անթաղ...

Էլ ի՞նչ կա հեռվում... հեռվի խավարում...

Ով է իմանում... ում աչքն է գորում...

Մեջտեղը մենակ, ժեռուտ բարձունքին,

Կանգնած է մայրը հողմերի տակին.

Որդու արյունը իր ձեռքն են տրվել.

Խըմիր սուլթանի կենացը դու էլ...

Եվ նա, որ մարդ էր ու մայր էր երեկ,

Այժմ, էն ժայռին կանգնած կիսամերկ,

Անուժ ու ապուշ խելագար է մի,

Բաժակը ձեռքին, որ պիտի խըմի...

Կանգնած է մենակ, և լոկ մոլեգին

Հողմերն են ոռնում, ու նրբանք շորս դին...
Բայց՝ հո՛ւշ. լուրթյո՛ւն... մըթին, ահավոր
Երկինք են նայում կըմախքները շոր,
Ու իրենց կարկամ շրթունքները բաց՝
Խո՛սք են ասելու աշխարհքի դիմաց,

Խոսք, որ չի լըսված դեռևս լուսնի տակ...
Սարսափի պիտի աշխարհ բովանդակ
Եվ մարդն ամաշի գիլից ու շանից
Որ մարդ է ծընվել մարդու նըմանից:

1916
